

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0 OM PROSJEKTET	3
2.0 UNIVERSELL UTFORMING OG FORSVARAMATERIELL	4
2.1 WCAG 2.1 og spesifikke krav for offentlig sektor	5
2.2 Konsekvenser ved brudd på krav om universell utforming i offentlig sektor	6
2.2.1 Pålegg om retting fra tilsynsmyndigheten	6
2.2.2 Overtredelsesgebyr	6
2.2.3 Klager og omdømmetap	7
2.2.4 Brudd på diskrimineringsloven	7
2.3 Avgrensning av prosjektet	7
3.0 METODE	8
3.1 Begrensninger ved automatiserte verktøy	8
3.2 Automatiserte verktøy	9
3.3 Opplæring av skjermleser og brukertesting	10
3.3.1 Bruketest 1: Digitalt	10
3.3.2 Bruketest 2: Fysisk	13
4.0 UUSTATUS - FMA.no	15
5.0 PRIORITERTE FUNN	15
5.1 FMA.no	16
Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).	16
Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).	19
Mindre viktige problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).	22
5.2 FMA.no/en	23
Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).	23
Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).	24
Mindre problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).	26
5.3 FORSVARSANSKAFFELSER	27
Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).	27
Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).	29
Mindre problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).	30
6.0 KONKLUSJON	32
6.1 UU-status og anbefalinger	32
7.0 KILDER & VEDLEGG	33

1.0 OM PROSJEKTET

I dette prosjektet har vi gjennomført en universell utformings-gjennomgang (UU-gjennomgang) av utvalgte nettsider for Forsvarsmateriell (FMA). Som en offentlig etat er FMA forpliktet til å følge lovverket for universell utforming av IKT-løsninger, herunder kravene i Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Disse retningslinjene skal sikre at digitale tjenester er tilgjengelige og brukbare for alle – uavhengig av funksjonsevne.

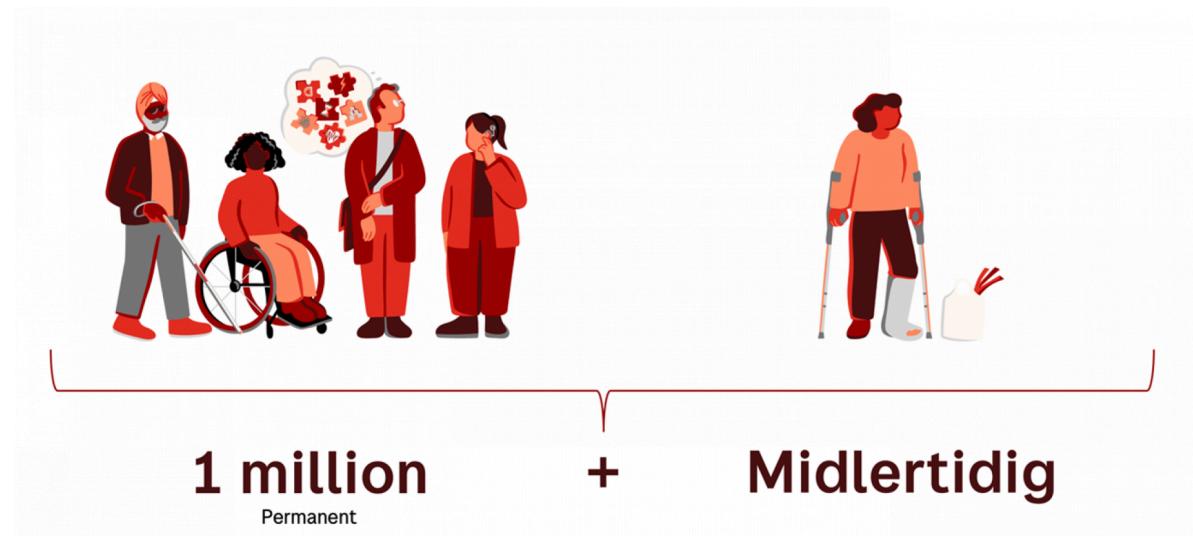
Gjennomgangen tok utgangspunkt i FMA sin tilgjengelighetserklæring, hvor det allerede var identifisert flere brudd på kravene. Disse dannet grunnlaget for prosjektets avgrensning, samtidig som det var rom for å identifisere ytterligere avvik gjennom manuell testing og brukerinvolvering.

Som del av arbeidet ble det gjennomført to brukertester med deltakere med synsnedsettelse. Disse testene ga verdifull innsikt i hvordan nettstedet fungerer i praksis for personer som benytter hjelpemiddelteknologi, og bidro til å forsterke funnene fra den manuelle gjennomgangen.

Prosjektets hovedmål:

- Gjennomføre en manuell UU-gjennomgang av nettsidene fma.no, fma.no/en og fma.no/forsvarsanskaffelser.
- Dokumentere avvik og utfordringer knyttet til universell utforming.
- Utarbeide en sluttrapport som gir en faglig begrunnet vurdering av hvorfor universell utforming er nødvendig, og hvordan forbedringer kan bidra til en mer inkluderende digital tjeneste.

2.0 UNIVERSELL UTFORMING OG FORSVARAMATERIELL

I Norge lever over én million av landets 5,5 millioner innbyggere med en permanent funksjonsnedsettelse¹. I tillegg opplever mange midlertidige funksjonsnedsettelser i ulike livssituasjoner – som å bruke én hånd på grunn av skade, være i et stresset miljø, eller forsøke å lese på mobil i sterkt sollys. Til sammen utgjør dette en betydelig andel av befolkningen, og understreker viktigheten av å utvikle digitale tjenester som fungerer for alle.

For offentlige virksomheter er universell utforming ikke bare et samfunnsansvar, men en lovpålagt forpliktelse. Forsvars materiell (FMA), som en statlig etat, er derfor pålagt å følge Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger, hvor det i § 2 stilles krav om at både nye og eksisterende nettløsninger skal oppfylle WCAG. Dette regelverket er mer omfattende enn det som gjelder for privat sektor og skal sikre at digitale løsninger er tilgjengelige for alle – uavhengig av funksjonsevne.

Behovet for universell utforming av FMAs nettsider er særlig stort, ettersom nettstedet henvender seg til et bredt spekter av brukere – inkludert ansatte i forsvarssektoren, leverandører, presse og allmennheten. Universell utforming bidrar til at:

¹[https://www.uutilsynet.no/uubloggen/gjesteblogg-hvordan-jobber-posten-med-universell-utforming-og-digitalt-utenforska p/190](https://www.uutilsynet.no/uubloggen/gjesteblogg-hvordan-jobber-posten-med-universell-utforming-og-digitalt-utenforska-p/190)

- Alle brukere får tilgang til informasjon, uavhengig av funksjonsevne
- Personer med varige funksjonsnedsettelse (for eksempel innen syn, hørsel, bevegelse eller kognisjon) kan benytte nettsiden på like vilkår
- Brukere med midlertidige utfordringer (som dårlig lys, énhåndsbruk eller stress) ikke ekskluderes fra viktig informasjon eller funksjonalitet

For mange brukere er god tilgjengelighet avgjørende for å kunne utføre arbeidsoppgaver eller få tilgang til offentlig informasjon. En tilgjengelig nettside støtter dermed ikke bare juridiske krav, men også FMAs samfunnsoppdrag om å sikre likeverdig tilgang til informasjon for alle brukere.

2.1 WCAG 2.1 og spesifikke krav for offentlig sektor

WCAG 2.1. danner det faglige og juridiske grunnlaget for tilgjengelighetskravene som gjelder for offentlige digitale løsninger i Norge. For offentlige virksomheter, som Forsvarsmateriell, er det pålagt å etterleve WCAG 2.1 på nivå AA – et krav som skal sikre at nettsider og nettbaserte tjenester er tilgjengelige og brukbare for alle.

Retningslinjene i WCAG 2.1 er bygget opp rundt fire overordnede prinsipper, som til sammen definerer hva som kreves for at en nettløsning skal være universelt utformet:

1. **Krav til oppfattelighet:** Tekstalternativer for bilder, god kontrast, tekst som kan forstørres uten tap av innhold.
2. **Krav til betjening:** Navigerbar med tastatur, forutsigbar struktur, unngå innhold som gir anfall.

3. **Krav til forståelighet:** Klart og enkelt språk, hjelpetekst i skjemaer, forutsigbar navigasjon.

4. **Krav til robusthet:** Kompatibilitet med ulike hjelpemidler, som skjermlesere.

2.2 Konsekvenser ved brudd på krav om universell utforming i offentlig sektor

Dersom en offentlig nettside eller digital tjeneste ikke oppfyller kravene i WCAG 2.1, kan dette medføre flere konsekvenser, både juridiske, økonomiske og omdømmemessige.

Offentlige virksomheter er pålagt å etterleve disse kravene, og manglende overholdelse kan føre til:

2.2.1 Pålegg om retting fra tilsynsmyndigheten

Digitaliseringsdirektoratets tilsyn for universell utforming av IKT overvåker at offentlige nettsider følger gjeldende tilgjengelighetskrav. Dersom det oppdages brudd på WCAG 2.1, kan tilsynet pålegge virksomheten å rette feilene. Dette kan skje gjennom følgende tiltak:

- Varsel om brudd: Virksomheten får en frist for å rette opp de identifiserte feilene.
- Pålegg om retting: En frist settes for å utbedre manglene, og det kan kreves at feilene korrigeres innen en bestemt tidsramme.

2.2.2 Overtredelsesgebyr

Dersom virksomheten ikke etterkommer pålegg om retting innen den fastsatte fristen, kan tilsynet ilegge et overtredelsesgebyr. Dette kan medføre betydelige økonomiske konsekvenser for virksomheten, og er et økonomisk incitament for å sikre at kravene blir fulgt.

2.2.3 Klager og omdømmetap

Brukere som opplever at en offentlig nettside er utilgjengelig, kan:

- Klage til tilsynet: Dette kan føre til at en tilsynssak opprettes, som kan pålegge virksomheten å rette opp forholdene.
- Rapportere i media eller på sosiale kanaler: Dårlig tilgjengelighet kan føre til negativ omtale i media eller på sosiale plattformer, noe som kan skade Forsvars materiells omdømme og tilliten til etaten.

2.2.4 Brudd på diskrimineringsloven

Manglende universell utforming kan også anses som indirekte diskriminering etter Likestillings- og diskrimineringsloven § 18. I verste fall kan dette føre til rettslige skritt eller juridisk ansvar for virksomheten.

2.3 Avgrensning av prosjektet

I denne gjennomgangen ble både hovedsidene og utvalgte undersider på fma.no, fma.no/en og fma.no/forsvarsanskaffelser testet. Evalueringen ble avgrenset til desktopformat, da dette antas å være den primære plattformen for bruk av nettstedet. Avgrensningen ble også gjort for å tilpasse arbeidet til prosjektets tidsbegrensninger. Målet var å evaluere de mest kritiske og brukte sidene, ettersom en fullstendig gjennomgang av hele nettstedet ikke var praktisk gjennomførbar innenfor prosjektets tidsrammer.

Følgende deler av nettstedet ble evaluert:

- Hovedsidene for hver nettadresse, som representerer de mest sentrale inngangspunktene for brukere.
- Navigasjonsmenyer og sidens struktur, med særlig fokus på tastaturnavigasjon og kompatibilitet med skjermlesere.
- Undersider som inneholder viktig informasjon og som benyttes av et bredt publikum, for å vurdere tilgjengeligheten av sentral informasjon.
- Lenker og interaktive elementer, med fokus på tilgjengelighet og tydelig merking for å sikre at brukere lett kan navigere og interagere med innholdet.
- Kontakt- og hjelpesider, for å sikre at brukere enkelt kan finne nødvendig informasjon og støtte.

3.0 METODE

I denne gjennomgangen ble det anvendt ulike automatiserte testverktøy som ble anbefalt av uutilsynet. (uutilsynet, 2025) I den manuelle gjennomgangen gikk vi i et dypere nivå på de ulike nettsidene, det vil si se på hvordan koden og nettsiden samsvarer under bruk av tab-testing og en generell brukervennlighet. Før det ble utført to brukertester med personer med synsnedsettelse.

3.1 Begrensninger ved automatiserte verktøy

Vår gjennomgang kombinerer automatiserte verktøy og manuell testing. Automatiserte verktøy benyttes for å identifisere enkle tekniske feil, som manglende alternativtekst og lav kontrast.

For å oppnå en fullstendig vurdering er manuell testing nødvendig, ettersom verktøyene ikke kan avdekke brukeropplevelsesbaserte barrierer, som feil fokusrekkefølge, utilstrekkelig meningsinnhold eller uhensiktsmessig interaksjon. Denne tilnærmingen samsvarer med anbefalingene fra UU-tilsynet, som understreker at automatisert testing alene ikke er tilstrekkelig for å oppfylle kravene til universell utforming.²

3.2 Automatiserte verktøy

Verktøy	Formål
Accessibility checker	Skanner nettsider for WCAG-feil og gir en oversikt over tilgjengelighetsproblemer, med fokus på HTML-kode og barrierer for skjermlesere og tastaturnavigasjon.
Siteimprove	En omfattende løsning som kontinuerlig overvåker tilgjengelighet, SEO og ytelse. Den gir detaljerte rapporter, prioritiserer feil etter alvorlighetsgrad og hjelper med å sikre samsvar med WCAG og lovpålagte krav.
Axe Devtools	En nettleserutvidelse for Chrome som hjelper med å identifisere og fikse tilgjengelighetsproblemer. Brukt til å avdekke WCAG-brudd på Forsvarsanskaffelser, med mulighet for full page scan.
Colour Contrast Analyser	Et gratis verktøy for å måle fargekontrast på nettsider og vurdere om den bryter med WCAG-kriteriene.

² <https://www.uutilsynet.no/uubloggen/verktøy-testing-av-universell-utforming/2567>

WAVE	Tester tilgjengelighet og gir visuelle tilbakemeldinger på WCAG-feil.
-------------	---

3.3 Opplæring av skjermleser og brukertesting

I forkant av brukertestene med skjermleser fikk vi en verdifull veiledning fra Inklud. De er en virksomhet som spesialiserer seg på universell utforming av digitale løsninger. Inklud bistår med alt fra tilsyn og brukertesting til rådgivning for offentlige og private aktører.

Vi gjennomførte et møte med Stian Snoen, som selv er blind og har omfattende erfaring med skjermlesere. Han ga oss innsikt i hvordan skjermleserteknologi fungerer i praksis, og hvilke barrierer som ofte oppstår for brukere med synsnedsettelse. Gjennom konkrete eksempler demonstrerte han hvordan små tekniske feil kan skape utfordringer.

Eksempelvis viste han til manglende struktur i overskriftene på en av sidene (f.eks. ulogisk rekkefølge på h1, h2 og h3). For ham fremsto dette som mangel på innhold, eller at han hadde gått glipp av viktig informasjon. Denne typen feil skaper usikkerhet og reduserer tilliten til nettstedets tilgjengelighet.

3.3.1 Bruketst 1: Digitalt

Bruker: Elev på VG1, født blind og har erfaring med JAWS-skjermleser på Windows siden barneskolen. Bruker anvender også punktskrifttastatur under testen.

Scenario: Bruk av fma.no/en med skjermleser for å utføre vanlige oppgaver som å finne informasjon, navigere, bruke søkefunksjon og lese nyheter.

Feil startposisjon på siden:

Ved innlastning av nettsiden endte brukeren opp midt i innholdet (dvs. på en nyhetsartikkel) i stedet for øverst.

Brukeren uttrykte frustrasjon over å måtte navigere seg tilbake til toppen for videre orientering. Dette skapte unødig friksjon helt i starten av brukertesten og bryter med forventninger til navigeringen.

WCAG: 2.4.3, 1.3.2

For mange lenker per nyhetspost:

Hver nyhetssak har flere klikkbare elementer: bilde, overskrift, ingress.

Dette skapte forvirring og gjorde det vanskelig å vite hvilken lenke som faktisk førte til hele artikkelen. Brukeren foreslo å ha en lenke med overskrift og ingress, og et tydelig “les-mer”-punkt.

WCAG: 2.4.4, 1.1.1

Søkefunksjon gir dårlig brukeropplevelse:

Etter å ha søkt. Blir brukeren plassert øverst på siden, ikke ved søkeresultatene.

Brukeren brukte mye tid på å navigere nedover for å finne relevante resultater. Dette skaper barrierer for effektiv informasjonsinnhenting.

WCAG: 2.4.3, 3.2.3

Lang eller manglende alternativ tekst:

Enkelte bilder har ubrukelige eller altfor lange beskrivelser, som “utmerket grafikk, masse tall”.

Brukeren foretrakk korte, beskrivende alt-tekster som forklarte bildet uten å overvelde leselisten.

WCAG: 1.1.1

Dårlig heading-struktur og store bokstaver:

Overskrifter i store bokstaver skaper problemer med leselisten.

Brukeren foretrekker tydelige, semantiske overskrifter uten visuell pynt som forstyrrer skjermlesingen.

WCAG: 1.3.1, 2.4.6

Meny og navigasjon utydelig:

Menyen er ikke tydelig merket, og dropdownmenyen er ikke intuitiv.

Brukeren måtte gjette seg fram til hva ulike elementer betydde. Klar merking som “Hovedmeny” ble foreslått.

WCAG: 3.2.3, 4.1.2

“Vis mer”-Knappen fungerer ikke:

“Vis mer” knappen gir ingen tydelig respons om trykk.

Dette skapte usikkerhet og brukeren var i tvil om knappen hadde blitt trykket på.

WCAG: 3.2.2, 4.1.2

3.3.2 Brukertest 2: Fysisk

1. Mål med testen

Formålet var å vurdere i hvilken grad **fma.no** er tilgjengelig for brukere som benytter skjermleser, med fokus på:

- Navigasjon med skjermleser
- Struktur og logikk i innholdet
- Beskrivelse av lenker, bilder og menyer
- Brukeropplevelse og eventuelle barrierer

2. Bruker

- Bruker har erfaring med VoiceOver og nавигerer med styringsflaten.
- Student, født blind.

3. Testmiljø

- Enhet: MacBook
- Skjermleser: VoiceOver
- Nettleser: Chrome

4. Observasjoner fra brukertesten

Det som fungerte bra:

VoiceOver fanget opp overskriftene på forsiden.

Enkelte lenker hadde beskrivende tekst.

Det var mulig å navigere seg rundt med VO-kommandoer (til en viss grad).

Utfordringer som ble observert:

Lite informasjon om hvor brukeren er på siden.

Usikkerhet om hva som var «forside», hovedinnhold eller meny.

Utilgjengelig og lite intuitiv toppmeny:

Navigasjonsmenyen oppleves som forvirrende og tungvint. Brukeren må aktivt klikke seg gjennom samtlige menyvalg for å få tilgang til innhold, noe som gjør navigasjonen unødvendig tidkrevende og frustrerende. Hovedmenyen bør utformes som en ekspanderbar komponent som brukeren enkelt kan åpne og lukke ved behov. Dette vil gi bedre oversikt og gjøre det lettere å bevege seg mellom ulike deler av nettstedet.

Utfordringer i søkeresultatet og filtreringsfunksjonen:

Ved søk lastes hele siden på nytt, noe som oppleves som forstyrrende og lite effektivt, særlig ved bruk av skjermleser. Overskriftene i søkeresultatene er inkonsistente – noen inneholder uke- og årstall, mens andre mangler tidsangivelse. I filterfunksjonen må brukeren manuelt klikke seg gjennom hvert år, i stedet for å kunne skrive inn ønsket årstall i et tekstfelt. I tillegg fremgår det ikke hvor langt tilbake dokumentarkivet strekker seg, noe som gir dårlig oversikt og begrenser målrettet søk.

Manglende tilbake til forsiden knapp:

Bruker ble stående fast på en underside uten tydelig mulighet til å returnere til forsiden. For å komme videre, åpnet hun nettstedet på nytt i en ny fane. Årsaken var at logoens funksjon som lenke tilbake til hovedsiden ikke ble kommunisert tydelig gjennom skjermleseren. Dette skaper unødvendig frustrasjon og hindrer effektiv navigasjon for brukere som er avhengig av hjelpeknologi.

4.0 UUSTATUS - FMA.no

Etter en intern og ekstern gjennomgang av Fma sine nettsider ble det i 2023 opprettet en tilgjengelighetserklæring der det kom frem 7 av 45 brudd på WCAG-standarden. (uustatus, 2025) Kravene reflekterer hva Fma har måtte forbedre for å skape en helhetlig og inkluderende brukeropplevelse. For at behovene til ulike grupper og situasjoner skal oppfylles, er det definert tre nivåer av samsvar: A (laveste nivå), AA og AAA (høyeste nivå). De samme kravene kan finnes på forskjellige nivåer. Eks. Så er kravene til kontrast både nivå AA og AAA. (uutilsynet, 2025) I dette prosjektet har vi i prosessen med manuell gjennomgang og brukertesting avdekket 11 andre offentlige krav som viser til brudd på WCAG-standarden på Fma sine nettsider.

5.0 PRIORITERTE FUNN

I løpet av våres metoder har vi avdekket ulike krav og forbedringer til FMAs nettsider. Funnene har blitt delt inn i kategoriene: Kritiske-, middels- og mindre problemer. Kritiske problemer innebærer kriterier som anses å hindre brukere i å forstå og bruke nettsiden til dens hensikt og formål. Og disse funnene anses å måtte forbedres så fort som mulig.

(For en utdypende beskrivelse av WCAG brudd, se vedlegg.)

Prioritet	Beskrivelse
Kritisk	<p>Brudd som gjør at brukere med funksjonsnedsettelser ikke kan bruke innholdet i det hele tatt. Hindrer tilgang eller forståelse. Typiske eksempler: Manglende alt-tekst på viktige bilder, for dårlig kontrast på tekst, skjemaer uten etiketter. Må rettes umiddelbart.</p>
Middels	<p>Brudd som vanskeliggjør bruk, men ikke fullstendig hindrer tilgang. Brukere kan fremdeles forstå eller navigere, men med ekstra innsats. Eksempler: Dårlig struktur på overskrifter, lite intuitive lenker. Bør prioriteres for å bedre brukeropplevelsen.</p>
Lav	<p>Brudd som i liten grad påvirker brukervennlighet eller tilgjengelighet. Det er snakk om forbedringer som gir en mer sømløs opplevelse, men som sjeldent hindrer tilgang. Eksempler: Mindre inkonsekvent knappestørrelse, mindre feil i fokusrekkefølge. Kan fikses på sikt.</p>

5.1 FMA.no

Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)	<p>Mangler alternativ tekst, innhold ikke tilgjengelig for brukere med skjermleser</p> <p></p>	

	Logo mangler alt tekst, informerer ikke om at den også fungerer som tilbakeknapp til forsiden til fma.no. Unders brukertesten ble brukeren stående fast på en underside og navigerte tilbake til forsiden ved å åpne ny	
1.2.2 Teksting (forhåndsinnsplitt) (Nivå A)	Manglende alternativ tekst på video, manglende avspillingsknapp, teksting knapp,	
1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå A)	Lite informative overskrifter, feil rekkefølge på overskrifter	
	Hopper fra h1 til h3, med kontaktinfo, deretter h2. På denne siden mangler også overskriftene til nyhetsartiklene nederst på siden. Brukere med skjermlesere går dermed glipp av innhold på siden. https://www.fma.no/aktuelt-og-media/offentlig-het-innsyn	
	Hopper fra h2 til h4, deretter h2 https://www.fma.no/anskaffelser/anskaffe-materiell	
1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA)	- Tekst forskyves ut av ramme, kuttes i søkefelt, overlapper meny, får ikke tilgang til overlappet tekst(karriere) - Tekst kuttes - Menyen forskyves	

	Teksten forstørres ikke	
	Mobilformat: Ved forstørring av tekst: - Horisontal scroll - Innhold forskyves - Tekst kuttes eller blir utilgjengelig	
2.1.2 Ingen tastaturlfelle (Nivå A)	Safari: Får ikke tilgang til innhold i dropdown meny. Overskriften på menyen blir ikke markert, kun nedtrekksknappen.	
3.3.3 Forslag ved feil	Hånderer ikke feilstavelser, fører til at brukere som skriver feil eller har lese- og skrivevansker ikke får brukt funksjonen og siden blir mindre tilgjengelig da mange navigerer via søkerfeltet	TIPS TIL SØK ■ Sjekk at ordene er stavet riktig ■ Fullstendige ord gir bedre treff ■ Bruk emneknagger for å presisere søk
2.4.1 Hoppe over blokker (Nivå A)	Manglende tilbake til toppen-knapp. Særlig problematisk i mobil format eller ved forstørret tekst. Kognitivt belastende	

Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)	<p>alt="Tre nye F-35-kampfly tar av fra Lockheed Martins fabrikk ved Fort Worth i Texas, USA før de flyr til Ørlandet flystasjon og blir Luftforsvarets fjerde, femte og sjette F-35 på 132 Luftving. (Foto: Lockheed Martin)"</p> <p>Kvalitet: Innholdsmessig god (informativ), men ikke godt tilpasset for alt-tekstbruk.</p>	
	<p>alt="Årsrapport portrett Gro Jære_1920x1080"</p> <p>Navnet på filen er brukt som alt-tekst, noe som ikke beskriver bildet på en meningsfull måte. Dette er gjentagende på nettsiden.</p> <p>https://www.fma.no/aktuelt-og-media/arsrapport-2023</p>	
	<p>alt="2018-09-06-omradesoldater-ovelse-njard-Forsvaret"</p> <p>https://www.fma.no/aktuelt-og-media/offentlig-het-innsyn</p>	
	<p>alt="Foto: Forsvaret"></p> <p>https://www.fma.no/karriere</p>	

	<p>alt="Når hun ikke jobber med å utvikle arkitektur, er Sigrun glad i å reise. Hun har vært i 28 land! Foto: privat"></p> <p>https://www.fma.no/karriere</p>	
	<p>alt="Kompetanseutvikling_1920x1080"</p> <p>https://www.fma.no/karriere/kompetanseutvikling</p>	
1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå A)	<p><div data-portal-component-type="part" class="project-fact container"></p> <p>For best praksis i henhold til WCAG bør listen ha en kort innledning for å gi kontekst.</p> <p>https://www.fma.no/anskaffelser/utfase-materiell</p>	
1.4.3 Kontrast (minimum) (Nivå AA)	Tekst over bilde, uklar bakgrunn. Tekst bør legges på et banner	
1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA)	<p>Tekst kuttes</p> <p>Teksten brytes midt i ord</p>	
2.4.4 Formål med lenke (i kontekst)	Lite informativ tekst,	 <p>Sven Halvorsen Kommunikasj onssjef media@fma.no</p>
		Se flere

	<p>Se flere hva? Alle lenkers mål og funksjoner fremgår tydelig av lenketeksten.</p>	
2.1.1 Tastaturnavigasjon (A)	<p>Menyen krever for mange tastetrykk, bør legges under en hovedmeny brukeren kan åpne og lukke, navigere lett forbi med skjermleser eller tastaturnavigasjon</p>	
2.4.7 Synlig fokus (Nivå AA)	<p>Hoverfarge, uleselig, ikke tilgjengelig med tab</p>	<p>Til hovedinnhold</p>
	<p>Siden hopper rett til markert knapp med tab-navigasjon. Vanskelig for bruker å se hvilken knapp som er markert da de ikke får se at det skjer. Hvilken farge er true?</p>	<p>Bli kjent med oss Ledige stillinger</p>
	<p>Til hovedinnholdet mangler fokusmarkør For liten kontrast.</p>	<p>Til hovedinnhold</p> <p>1 - 6 av 306 1 - 6 av 306</p> <p>Se flere Se flere</p>
	<p>Dårlig fokusmarkering med bare tab,lite skygge. Vanskelig for bruker som nавигerer med tastatur å vite hvor på siden hen er.</p>	 <p>A screenshot of a news website's search results page. The results are displayed in a grid format. In the top right corner of one of the cards, there is a small circular icon with a dot and the word 'AKTUELT' next to it. Below the card, there is a snippet of text: 'Norge og Tyskland med vedlikeholdsavtale av sjømålsmissiler'.</p>

Mindre viktige problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).

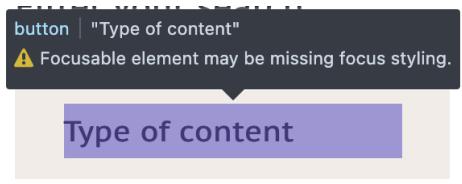
WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)	<p>alt="IMG_2367"></p> <p>Legg bilde sammen med image text block.</p> <p>Endre slik at text block fremstår som en lenke, teksten hovrer og endrer farge.</p> <p>H3 på sitat,</p>	 <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>- Et kinderegg av en jobb</p> <p>Kan en godt blide tilby spennende arbeidsplasser, god ledelse og et godt arbeidsliv? Og er vi også gode til å løse tekniske utfordringer? Det heter Thomas. Før han var det imidlertid en teknologiprofil med stor interesse for teknologi og dyrge teknologier. Og så var han ikke alltid teknologiprofil. Han har også vært forsvarssoldat og innen...</p> <p>Les om Thomas</p> </div>
1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå A)	<p>Ledelse= h2</p> <p>Tekst= h5</p> <p>Gro Jære=h2</p> <p>Direktør=h3</p> <p>Feil bruk av overskrifter på innhold, feil rekkefølge</p>	 <p>Ledelse Forsvars materiells lederguppe består av følgende personer under ledelse av direktør Gro Jære.</p> <p>Gro Jære Direktør</p>
1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA)	<p>Tekst flyttes ut av ramme,</p> <p>https://www.fma.no/karriere</p>	<div style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; text-align: center;"> <p>Bli studentansatt hos oss!</p> </div>
1.4.12 Tekstavstand (Nivå AA)	<p>Linjehøyde 1.25, for liten for overskrift</p>	
	<p>Undøvendig mye tekst, ikke spisset nok. Lese mer om hva?</p>	<p>Trykk her for å lese mer</p>
	<p>Denne bolken på forsiden har mørk bakgrunn, fremstår som footer, det gjør at brukeren kan gå glipp av informasjonen når de scroller. Lik farge som menyen. Den ligger også på undersiden "Organisasjon og ledelse" i tillegg til at den har en egen fane under "om oss" i hovedmenyen</p>	

	<p>Bør ha mer luft mellom de ulike tematiske boklene slik at det er lettere for brukeren å orientere seg</p> <p>https://www.fma.no/om-oss/kontakt-oss</p>	<p>Kontaktpunkter for industrien</p> <p>FORSKNINGSMILJØELIGE LANDSTUKNINGER Ansvarsholder: Kjersti, sirkusatoren, teknoskop. Telefon: 930 55 300 e-post: kjersti.sirkusatoren@fma.no Adresse: Kongsberg</p> <p>Beskreknes: Kongsberg, Nidelvverven 20, 3322 Kongsberg Kontakt: karriere.forskningsmiljøet@fma.no</p> <p>PROSJEKTOMMANSJONEN MINNE-KJERNEPÅST (PK) Ansvarsholder: Gunnar Helmer, programminne-kjernepåst@fma.no Gjennomføring av program Minne-kjernepåst (PK) og prosjekt HAST i etabler utvikles av seks partnere.</p> <p>Beskreknes: Kongsberg, Nidelvverven 20, 3322 Kongsberg Kontakt: karriere.minne_kjernepaost@fma.no</p> <p>FORSKNINGSMILJØELIGE LUFTMILJØPÅSTETER Ansvarsholder: Karoline, fersmannen, heli@fma.no Adresse: Kongsberg</p> <p>Beskreknes: Kongsberg, Nidelvverven 20, 3322 Kongsberg Kontakt: karoline.fersmannen@fma.no</p> <p>FORSKNINGSMILJØELIGE KT-PÅSTETER Ansvarsholder: M. Helle, programminne KT-rettsverdsbasert forsvar Adresse: Kongsberg, Nidelvverven 20, 3322 Kongsberg Kontakt: m.helle.programminne@fma.no</p>
4.1.2 Navn, rolle, verdi (Nivå A)	<p>Knapper oppfattes som lenker</p> <p>https://www.fma.no/</p>	<p>< a class="fma_button image-text_button" href="/karriere/ledige-stillinger"></p> <p>Ledige stillinger</p>

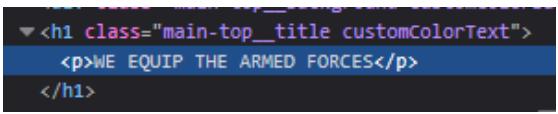
5.2 FMA.no/en

Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av bruddet	Bilde av funn
2.4.7 Synlig fokus	Vanskelig å se fokus når du bruker tab-navigering https://www.fma.no/en	
2.3.3 Animasjon fra interaksjoner 1.4.12 Tekstavstand 2.2.2 Pause, stopp, skjul	Farge, størrelse og plassering blir endret når man hover på ikonene. https://www.fma.no/en	

1.4.8 Visuell presentasjon 1.4.12 Tekstavstand 2.4.4 Formål med lenke	Knappene og teksten ligger helt til venstre med ingen mellomrom En av knappene har ingen tekst https://www.fma.no/en/defence-industry-partners/international-cooperation	Read more (external links): NSPA > NORDEFCO > NSPA > >
2.4.7 Synlig fokus 4.1.2 Navn, rolle, verdi 2.1.1 Tastatur	Knapp som gjør ingenting og mangler focus styling https://www.fma.no/en/search?tags=Procurement	 <p>button "Type of content" ⚠ Focusable element may be missing focus styling.</p> <p>Type of content</p>

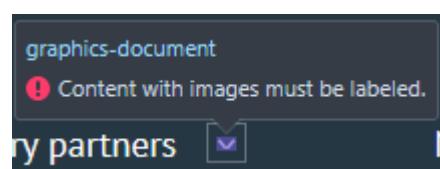
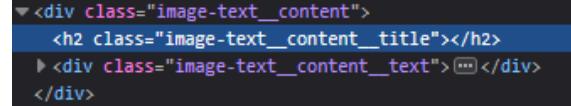
Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).

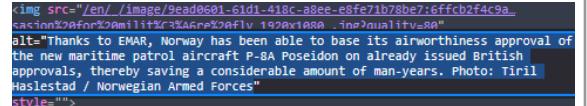
WCAG-kriterium	Beskrivelse av bruddet	Bilde av funn
1.4.3 Kontrast	"NOR" har dårlig kontrast på menyen https://www.fma.no/en	
1.4.3 Kontrast	Ikonene på footeren har dårlig kontrast https://www.fma.no/en	
1.3.1 Informasjon og relasjoner	"We equip the armed forces" er en vanlig paragraph i koden. Ikke en header. Dette kan forvirre skjermleseren https://www.fma.no/en	

1.4.3 Kontrast 3.2.4 Konsekvent identifikasjon 2.4.7 Synlig fokus	Dårlig kontrast på fokus-hover og samme farge som for hover Hover-color: FFC107 Text-color: FFFFFF WCAG AA: Fail WCAG AAA: Fail https://www.fma.no/en	
1.4.10 Dynamisk tilpasning	400% zoom gir veldig dårlig bilde kvalitet https://www.fma.no/en	
3.2.4 Konsekvent identifikasjon	Hover effekt på vanlig tekst https://www.fma.no/en/this-is-what-we-do	<p>Materiel management</p> <p>One of the main tasks of NDMA is to manage all the material of the Armed Forces.</p>
1.4.3 Kontrast	Dårlig kontrast på fokus https://www.fma.no/en#main-content	
2.4.7 Synlig fokus	Samme farge som på hover Ingen fokus border https://www.fma.no/en	Show more
2.4.7 Synlig fokus	Bildet får en box shadow på fokus. Vanskelig å se fokus https://www.fma.no/en/defence-industry-partners	

2.4.7 Synlig fokus	Vansklig å se fokus https://www.fma.no/en/this-is-what-we-do	Read more
--------------------	--	---------------------------

Mindre problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av bruddet	Bilde av funn
2.4.4 Formål med lenke	“NOR” “ENG” ingen indikasjon på at det er en lenke Ingen indikasjon på at lenkene er klikkbarer https://www.fma.no/en	
1.1.1 Ikke-tekstlig innhold	Dropdown og side pilene ikonene/bilde har ikke tekstalternativ https://www.fma.no/en	
4.1.2 Navn, rolle, verdi	Lenke som ser ut som en knapp. Div og p nested inni en a tag https://www.fma.no/en/defence-industry-partners	 <p>Information for suppliers and the defence industry</p> <p>Latest procurement notices, information about industrial cooperation and industry security, laws and regulations pertaining to defence procurement in Norway.</p> <p>→</p>
1.3.1 Informasjon og relasjoner	Tom heading https://www.fma.no/en/this-is-what-we-do https://www.fma.no/en/contact	 <pre><div class="image-text__content"> <h2 class="image-text__content__title"></h2> <div class="image-text__content__text">[redacted]</div> </div></pre>

1.3.1 Informasjon og relasjoner	Fra h1 til h3, uten h2 https://www.fma.no/en/defence-industry-partners/contract-audit	<pre> ▶ <h1>...</h1> ▶ <p class="article__preface">...</p> ▶ <div class="article__dates">...</div> ▶ <figure class="justify">...</figure> ▶ <p>...</p> ▶ <p>...</p> ▶ <p>...</p> ▶ <h3 style="outline: red dashed 2px;">...</h3></pre>
1.1.1 Ikke tekstlig innhold	Lang alternativ tekst https://www.fma.no/en	 <pre> </pre>

5.3 FORSVARSANSKAFFELSER

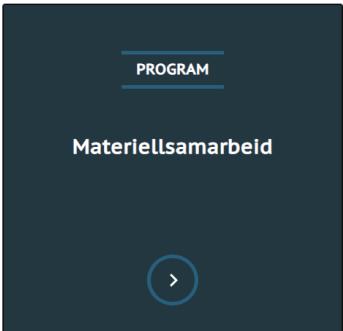
Kritiske problemer (hindrer tilgang for noen brukere, f.eks. tastaturnavigasjon ikke fungerer).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.3.1 Informasjon om relasjoner (Nivå A)	Rekkefølgen på h1, h2 og h3 samsvarer ikke. Pass på at innholdet blir presentert i en meningsfull rekkefølge.	
1.3.2 Meningsfylt rekkefølge (Nivå A)	<p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/leverandorinformasjon/fakturainformasjon</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/system-og-teknologisamarbeid/systemeierskap</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/donasjon-til-ukraina</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/system-og-teknologisamarbeid</p>	<pre> <h1>Donasjon til Ukraina</h1> <div class="category-top__content__info__text"> <p>...</p> </div> </div> <div data-portal-component-type="layout" class="container"> <div class="row" flex> <div class="col-md-12" data-portal-region="main"> <div data-portal-component-type="text" == \$0> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <h3>Den norske milit%C3%A9re st%C3%B8tten er innrettet langs fem hovedspor:</h3> ... <h2>Forsvarsmateriell koordinerer innspill og initiativer fra industrien</h2> <p>...</p> <h2>Hvordan melde innspill</h2> </div> </div> </div> </div></pre> <pre> <h3>Internasjonal system- og teknologisamarbeid</h3> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>...</p> </div> <div data-portal-component-type="part" class="image-text__container white hasPaddingTop hasPaddingBottom" flex> <div class="container"> <div class="image-text__content"> <h2 class="image-text__content__title">Relevante lenker</h2> <div class="image-text__content__text">...</div> </div> </div> </div></pre>
1.4.3 Kontrast (Nivå AA)	Under relevante lenker: "Business Norway - Service offer to Obligors" Teksten har dårlig kontrast ved hover.	

	https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid/Industrisamarbeid	
2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)	<p>E-post under kontakt er to forskjellige lenker i koden og ved tab. Hvilken er riktig?</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid/Industrisamarbeid</p> <p>Knappen med lenken “Bruk av filtre i Doffin” er defekt.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/everandorinformasjon</p> <p>Defekt lenke til kontaktskjemaet. “Kontaktskjema ICE worx (ffi.no)”</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/investering/forskning%20utvikling%20og%20innovasjon</p> <p>Ekstern lenke: “Meld. St. 9 (2015-2016) - Nasjonal forsvarsindustriell strategi” Finnes ikke.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid/Industriellsamarbeid</p>	<pre> <h3>Kontakt</h3> <div style="background-color: #f0f0f0; padding: 10px;"> <p><p> == \$0 ndma.industry@ fma.no </p> </p></div></pre>
4.1.2 Name, Role, Value (Nivå A)	<p>Mangel på alternativ tekst på button.</p> <p>Det må legges inn en alternativ tekst som forklarer knappens funksjon og hva den gjør. I dette tilfellet er det en ‘drop down’ for en tekstboks. Eks. Les mer om XX. Innholdet som står nå møter ikke behovet for en drop down.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/everandorinformasjon/kontraktsrevisjon</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/everandorinformasjon/Materiellavhending</p>	<p>Hva er en selvkostkalkyle?</p> <p>Nedenfor vises selvkostkalkylen som anbefales i ARF § 17-8(2). Utvillende ir dokumentene «spesifikasjon av pris» og «alminnelige vilkår for kostnadskon denne siden.</p>

Middels alvorlige problemer (påvirker brukeropplevelsen, f.eks. lav kontrast).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.1.1 Ikke tekstlig innhold (Nivå A)	<p>Alternativ tekst til bildene må forbedres, eller så må de legges inn som dekorative.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/investering/forskning%20utvikling%20og%20innovasjon</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/leverandorinformasjon</p>	<pre><figure class="editor-align-justify"> <p>Bildet over: “Møteplasser og dialog med forsvarsindustrien”</p> <pre><div class="image-text__image"> = \$0 </pre></pre>

2.4.7 Synlig fokus (Niva A)	<p>Behov for tydeligere fokus på valgt element.</p> <p>Utform en fokusstil med en sterkere fargekontrast for å bedre fremheve elementene som er valgt.</p> <p>Eks. Skap en generell fokusstil som kan gjelde for mørke og lyse elementer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program ‘cards’ - Søkeknapp <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser</p>	
	<p>Er dette korrekt e-post?</p> <p>Kontaktinformasjon Nasjonalt Begrenset Nett: FMA INTERNASJONALT PROGRAMKONTOR (postboks): “ressurs_005974@mil.no”</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid/Nordisk%20samarbeid</p>	

Mindre problemer (bør fikses, men er ikke blokkerende).

WCAG-kriterium	Beskrivelse av funn	Bilde av funn
1.4.8 Visuell presentasjon (Nivå AAA)	<p>Sidene bryter med max 80 karakterer i bredden.</p> <p>For å skape god lesbarhet, vurder å gjøre tekstblokken med mengdetekst smalere.</p> <p>For å skape en mer brukervennlig UX.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/donasjon-til-ukraina</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid</p>	

	https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/system-og-teknologisamarbeid	
2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)	<p>Det er et behov for å ha en overskrift om: ‘Eksterne lenker’ for å skape et helhetlig design.</p> <p>“Strategi for norsk deltagelse i Det europeiske forsvarsforbundet” er en pdf, men fremstår som en lenke til en nettside.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/materiell-%20og%20industrisamarbeid/Imateriellsamarbeid</p>	
	<p>Footer: SoMe ikonene forandrer seg til en annen UI ved hover. Best practice er å ha like ikoner ved hover effekt.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser</p>	
2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)	<p>Eksterne lenker er dårlig plassert med tanke på et godt og helhetlig designuttrykk.</p> <p>Mangel på en overskrift om “Eksterne lenker”.</p> <p>https://www.fma.no/forsvarsanskaffelser/leverandorinformasjon/Kvalitetssikring</p>	<p style="text-align: right;"><u>Ansværlig seksjon</u></p> <p>Seksjonen ledes av sjefingeniør Ole Petter Ingebretsen Kontaktsinformatjon postboks: fma.invkvaltssikring@fma.no</p> <p>Forsvar- og Sikkerhetsindustriens forening (FSI)</p> <p>NATO e-library/AQAP standarder</p>

6.0 KONKLUSJON

I dette prosjektet har vi gjort en gjennomgang av universell utforming for Forsvars materiell sine nettsider. Der har vi identifisert en rekke utfordringer som påvirker brukervennligheten, spesielt for personer med funksjonsnedsettelser. Gjennomgangen avdekket brudd på WCAG 2.1-Standarden på tvers av ulike områder som navigasjon, struktur, kontrast, skjermleserkompatibilitet og responsivitet. Videre hovedutfordringer er:

- Tastaturnavigasjonen fungerer ikke optimalt, spesielt i dropdown-menyene og søkefunksjonen.
- Overskriftshierakiet er ustrukturert med feil rekkefølge, noe som gjør det vanskelig for skjermlesere å presentere innholdet på en logisk måte for brukerne.
- Videoer har ikke teksting som verken leses opp eller er synlig. Dette utelukker både syns- og hørselshemmede brukere.
- Lav kontrast mellom tekst og bakgrunn på enkelte områder, spesielt i footer og på bilder.
- Nettstedet tilpasser seg ikke godt nok til forstørring, noe som fører til at tekst og meny blir utilgjengelig ved zoom.
- Inkonsekvent design mellom sider, som kan forvirre brukere.

6.1 UU-status og anbefalinger

FMA har fortsatt betydelige utfordringer med universell utforming, spesielt innen skjermleser- og tastaturkompatibilitet. For å oppfylle lovpålagte krav og sikre inkluderende tilgang, bør FMA:

- Prioritere retting av kritiske WCAG-brudd.
- Innføre rutinemessing manuell testing.
- Bruke automatiserte verktøy for kontinuerlig overvåking av nettsidene.
- Standardisere design og navigasjon for å sikre en konsekvent brukeropplevelse.

Ved å implementere disse tiltakene kan FMA ikke bare unngå juridiske konsekvenser, men også styrke sitt omdømme som inkluderende og brukervennlig.

7.0 KILDER & VEDLEGG

Her ligger vedlagt kilder og vedlegg som reflekterer faglig informasjon vi har brukt i rapporten og våres prosess.

Utilsynet, (2025) *Gjesteblogg: Hvordan jobber Posten med universell utforming og digitalt utenforskap?*. Hentet fra:

<https://www.uutilsynet.no/uubloggen/gjesteblogg-hvordan-jobber-posten-med-universell-utforming-og-digitalt-utenforskap/1905>

Utilsynet, (2025) *Verktøy for uu-testing av nettstaden din*. Hentet fra:

<https://www.uutilsynet.no/veiledning/verktoy-uu-testing-av-nettstaden-din/1377>

Uustatus (2022) *Tilgjengelighetserklæring for fma.no*. Hentet fra:

<https://uustatus.no/nb/erklareringer/publisert/c9066dc7-9a77-4ed0-896c-515d68e7bdf4>

Utilsynet, (2025) *WCAG-standarden*. Hentet fra:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/wcag-standarden/86?f%5B0%5D=t2%3A129>

Utilsynet, (2025) *Oppbygging av WCAG 2.1*. Hentet fra:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/oppbygging-av-wcag-21/139>

Nedenfor finner du en oversikt over alle WCAG kriteriene som lå til grunn i tilgjengelighetserklæringen, deretter andre kriterier som har blitt oppdaget ved manuell gjennomgang. Kriteriene ligger i stigende rekkefølge med begrunnelse og hensikt.

WCAG-kriterium	Beskrivelse av kriteriet
1.1.1 Ikke-tekstlig innhold (Nivå A)	Brukere som ikke kan eller har vanskelig for å oppfatte ikke-tekstlig innhold, skal få tilgang til innholdet på alternative måter.
1.2.2 Teksting (Nivå A)	Tilby teksting for forhåndsinnspilt video med lyd. Personer som er døve eller har nedsatt hørsel får gjengitt lyden fra synkroniserte medier, for eksempel en video, via teksting.
1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå AA)	Ting skal være kodet som det ser ut som. Eksempel skal en overskrift være kodet som en overskrift. Kravet skal sikre at hjelpe middelteknologi kan presentere innholdet på forskjellige måter som dekker ulike brukeres behov.
1.3.2 Meningsfylt rekkefølge (Nivå A)	Presenter innhold i en meningsfull rekkefølge. Kravet skal sørge for at korrekt leserekkefølge ivaretas i koden, i tilfeller der den visuelle leserekkefølgen har betydning for å forstå hele eller deler av innholdet.
1.4.1 Bruk av farge (Nivå A)	Kravet skal sørge for at seende brukere kan oppfatte informasjon som blir formidlet via farge/fargeforskjeller, i tilfeller der fargebruken er meningsbærende.

1.4.3 Kontrast (Nivå AA)	Kravet skal sikre tilstrekkelig kontrast mellom tekst og bakgrunn. Minst 4, 5:1.
2.4.3 Fokusrekkefølge (Nivå A)	Presenter innholdet i en logisk rekkefølge. Kravet skal sikre at når brukere navigerer sekvensielt gjennom nettsiden, møter de informasjon i en rekkefølge som ivaretar betydningen og kan brukes med tastaturet.

(uustatus, 2025)

WCAG-kriterium	Beskrivelse av kriteriet
1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA)	Tekst kan bli endret til 200 % størrelse uten tap av innhold eller funksjon. Kravet skal sikre at personer med moderat nedsatt syn skal kunne forstørre og lese tekst, uten bruk av hjelpemiddelteknologi.
1.4.8 Visuell presentasjon (Nivå AAA)	Hensikten med kravet er at brukere med nedsatt syn skal se innholdet tydelig uten forstyrrende elementer. Personer med lese- eller synsnedsettelse kan slite med lange tekstrækker. Brukerne vil ha vansker med å holde fokusen når de skal lese. Ved å implementere kortere tekstbolker på max 80 karakterer i bredden vil det bli lettere for brukere å lese innholdet.

1.4.10 Dynamisk tilpasning (Nivå AA)	Innhold skal kunne endres til 400 % størrelse ved 1280 piksler bredde, uten tap av informasjon eller funksjonalitet. Kravet skal sikre at brukere kan forstørre innholdet og lese det i én enkelt kolonne eller spalte, dvs. Ingen horisontal scroll.
1.4.12 Tekstavstand (Nivå AA)	Tekstavstanden skal kunne overstyres for å gjøre teksten lettere å lese. Brukere skal kunne overstyre stilegenskapene som er satt av innholdsprodusenten i nettinnholdet, for å gjøre teksten enklere å lese.
2.1.1 Tastatur (Nivå A)	All funksjonalitet skal kunne brukes kun ved hjelp av tastatur. Hensikten med kravet er å sikre at all funksjonalitet kan brukes bare med tastatur eller alternativt tastatur.
2.1.2 Ingen tastaturfelle (Nivå A)	Unngå tastaturfeller. Hensikten med kravet er å hindre at brukere som nавigerer kun med tastatur eller alternativt tastatur, blir stående fast i innhold på nettsiden (tastaturfelle).
2.2.2 Pause, stopp, skjul (Nivå A)	Gi brukeren mulighet til å stoppe, pause eller skjule innhold som automatisk endrer seg. Hensikten med kravet er å unngå at brukere blir distraher av innhold som beveger seg, blinker, ruller eller oppdaterer seg automatisk, når de besøker siden.
2.3.3 Animasjon fra interaksjoner (Nivå AAA)	Hensikten med dette kravet er at brukere skal ha muligheten til å slå av eventuell animasjon for å skåne seg. Med mindre animasjonen er

	nødvendig for funksjonen eller informasjonen med elementet.
2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)	Alle lenkers mål og funksjoner fremgår tydelig av lenketeksten. Kravet er at lenketeksten eller lenketeksten kombinert med programmatisk bestemt lenkekontekst, skal gi informasjon om lenkemålet, slik at brukeren kan ta stilling til om hen vil åpne lenken eller ikke.
2.4.7 Synlig fokus (Nivå A)	Sørg for at alt innhold får synlig fokus når du navigerer med tastaturet. Hensikten med kravet er at brukeren skal vite hvor på nettsiden han befinner seg, og hvilket element som har tastaturfokus til enhver tid.
2.5.5 Ny godkjenning (Nivå AAA)	Trykkflaten på en komponent eller knapp skal minst være 44 x 44 pixler for å sikre at brukeren enkelt kan trykke seg inn på ønsket lenke/knapp.
3.2.4 Konsekvent identifikasjon (Nivå AA)	Elementer som har samme funksjonalitet på tvers av flere sider er utformet likt. Det kravet viser til er at brukergrensesnittkomponenter med samme funksjonalitet, skal ha konsekvent identifikasjon både visuelt og i koden.
3.3.3 Forslag ved feil (Nivå AA)	Dersom feil blir oppdaget automatisk, skal det gis brukeren et forslag til hvordan feilen kan rettes. Hensikten med kravet er at brukeren skal få hjelp gjennom forslag til å

	korrigere feil, når inndatafeil oppdages automatisk.
4.1.2 Navn, rolle, verdi (Nivå A)	Alle komponenter har navn og rolle bestemt i koden. Hensikten med suksesskriteriet er å sikre at personer som bruker hjelpemiddelteknologi via koden skal kunne identifisere brukergrensesnittkomponenter, samt hvilken funksjon, rolle, tilstand, egenskap og verdi disse har til enhver tid.

(uutilsynet, 2025)